

NORGE

[NO]

**STYRET
FOR DET INDUSTRIELLE
RETTSVERN**

[B] (11) UTLEGNINGSSKRIFT Nr. 146078

(51) Int. Cl.³ A 01 K 73/054, 93/00
B 63 B 21/52

(21) Patentsøknad nr. 793555

(22) Inngitt 05.11.79

(24) Løpedag 05.11.79

(41) Alment tilgjengelig fra 06.05.81
(44) Søknaden utlagt, utlegningsskrift utgitt 19.04.82

(30) Prioritet begjært Ingen.

(54) Oppfinnelsens benevnelse Anordning ved merkebøye eller merkestake.

(71)(73) Søker/Patenthaver A. MARENO STOREIDE,
8372 Gravdal,
ALF BERNT ANDREASSEN,
Gravdal, 8310 Leknes.

(72) Oppfinner Søkerne.

(74) Fullmektig Ingeniør Tor Jørgensen,
Bryns Patentkontor A/S, Oslo.

(56) Anførte publikasjoner USA (US) patent nr. 1339321, 3005215, 3089156

Foreliggende oppfinnelse angår en anordning ved merkebøye eller merkestake med iletau for garn og liner.

Når slike merkebøyer eller merkestaker benyttes i forbindelse med bunnsetting av garn eller til liner, må den forsynes med et iletau med en dregg eller en annen type forankring av utstyret til bunnen. Tauet må selvfølgelig være tilstrekkelig langt til å rekke ned på den dybden det i øyeblikket fiskes på. På den annen side bør tauet heller ikke være for langt. Man kan tenke seg problemet dersom man f.eks. fisker på 50 meter og har et 400 meter langt iletau. Det overflødige tauet vil da drive med strømmen og vil kunne vase seg inn i garn eller line. Det finnes derfor ombord på fiskefartøyet kveiler med iletau i forskjellige lengder som festes til bøyen eller merkestaken alt etter den dybde man fisker på. Dette betinger selvfølgelig en hel del løse kveiler som må lagres og det oppstår fare for at tauene skal vase seg. En annen ulempe med dette systemet er at når man begynner å sette, hives forankringen over bord sammen med iletauet og bøyen eller merkestaken og man begynner da å sette garnet eller linen. Hele iletauet er da kastet over bord, og det er fare for at sjø og strøm kan føre dette inn i garnet eller linen under den første delen av settingen. Det er også fare for at tauet under denne fasen kan vase seg slik at man får en forkorting av tauet, og merkebøyen eller merkestaken kan bli trukket under vann. Man vil da kunne miste redskap på grunn av at man ikke finner det igjen på havet. Det vil selvfølgelig være mulig å gi ut fra kveilen etter hvert som dreggen synker og etter hvert som garnet eller linen settes, men dette krever en ekstra mann.

Fra US-patent nr. 3.089.156 er det kjent en merkebøye eller merkestake med iletau for garn eller liner, hvor det i den nedre enden av bøyen eller staken er anordnet en roterbar trommel eller spole for iletauet. Hensikten med foreliggende oppfinnelse er å fremskaffe en forbedret merkestake eller merkebøye av den ovennevnte art hvor det til enhver tid kan tilveiebringes riktig lengde av iletauet i forhold til den aktuelle vanndybden hvor line eller garn skal settes, samt å unngå sammenvasing av iletau og line eller garn under selve settingen.

Dette oppnås, utgående fra den ovennevnte kjente teknikk, ved at spolen er lagret i benene til en U-formet gaffel som i og for seg kjent, og at det ene gaffelbenet er hengslet til gaffelens tverrsteg for ved utsvinging av gaffelbenet å oppnå lett utskifting av spoler med tau med forskjellig lengde, slik at bøyen kan tilpasses for bruk for den til enhver tid aktuelle vanndybden.

En videreutvikling av oppfinnelsen, beregnet for bruk i samband med en iletaukveiler, og der spolen er anordnet roterbar på en stillestående aksel, er det karakteristiske at den stillestående akselen er festet til det ikke svingbare benet og spolen sperres aksielt på akselen ved nedsvinging av det svingbare benet, samt at det er anordnet et tilpasningsstykke med knaster 24 beregnet for inngrep med hull i dekselet på spolen når benet er i oppsvingt stilling, og utstyrt med en akseltapp med firkant for inngrep med iletaukveiler.

Ved hjelp av oppfinnelsen kan iletauet spoles opp på en spole som er roterbart festet ved den nedre enden av bøyen eller staken. Man kan således lagre en rekke slike spoler med forskjellige lengder på iletauet. En spole med en lengde som passer for det dyp man skal fiske på, settes så inn i spoleholderen og under settingen kastes ganske enkelt bøyen eller merkestaken til sjøs og iletauet vil trekkes av spolen etter hvert som garnet eller linen settes. Med en riktig avpasset avbremsing av spolen vil man alltid sørge for at det ikke er noen slakk på iletauet som kan vase seg inn i fiskeredskapet. Selve innhalingen av iletauet kan skje for hånd ved hjelp av en sveiv, eller en firkant på spoleakselen kan koples til en normal iletaukveiler eller en annen innhalingsinnretning som

måtte finnes ombord på fiskefartøyet, f.eks. en vinsjnokk som utstyres med et firkanthull for inngrep med en firkant på spoleakselen.

Oppfinnelsen skal i det følgende forklares nærmere under henvisning til tegningen som i

fig. 1 viser konvensjonelt utstyr under setting, og

fig. 2 viser anordningen ifølge oppfinnelsen.

I fig. 1 er det vist en merkestake 1 med iletau 2 og dregg 3 under setting av en line 4. Man ser hvorledes det lange iletauet under den første delen av settingen av linen driver med strømmen og vaser seg inn i linen. Dette bevirker selvfølgelig først og fremst mere arbeide for fiskeren, idet han må greie ut vasen etter at redskapene er trukket, men kan i verste fall bety at merkestaken 1 blir satt under vann.

I fig. 2 er det vist en utførelsesform for oppfinnelsen. Til den nedre enden 5 av en merkestake 1 med en flottør 6 er det festet en gaffelformet holder 7 med tverrsteg 8 og ben 9 og 10. Mellom gaffelbenene 9 og 10 er det lagret en trommel eller spole 11 for iletauet 2. Til enden av iletauet kan det være festet en sjakkell 12 eller en karabinkrok eller lignende for innhuking på dreggen 3. Gaffelbenet 10 er hengslet ved 13 til tverrstykket 8, slik at ved uttrekking av splinten 14 på spoleakselen 15 kan benet 10 svinges i pilens 16 retning og spolen kan tas ut. Spolen kan være utstyrt med fast aksel med firkant 17 på enden for en sveiv 18 eller for inngrep med en iletaukveiler eller lignende. Spolen 11 kan også være roterbart lagret på en stillestående aksel, og en løs sveiv 19 blir da festet til selve spoledekslet. Dersom det i dette tilfellet skal benyttes en iletaukveiler for å spole opp iletauet, må det festes et tilpasningsstykke 20 til spoledekslet, omfattende en aksel 21 med firkant 22 og et til akselen 21 festet tverrstykke 23 med knaster 24 som går i inngrep med motsvarende hull i spoledekslet.

Avbremsingen av spolen kan utføres på en hvilken som helst praktisk måte, f.eks. ved hjelp av en fjærende bremsekloss 23 eller lignende.

P a t e n t k r a v

1. Anordning ved merkebøye eller merkestake med iletau for garn eller liner, hvor det i den nedre ende (5) av bøyen eller staken (1) er anordnet en roterbar trommel eller spole (11) for iletauet (2), k a r a k t e r i s e r t v e d at spolen (11) er lagret i benene (9,10) til en U-formet gaffel (17) som i og for seg kjent, og at det ene gaffelben (10) er hengslet (ved 13) til gaffelens tverrstag (8) for ved utsvinging av gaffelbenet (10), å oppnå lett utskifting av spoler med tau med forskjellig lengde, slik at bøyen kan tilpasses bruk for den til enhver tid aktuelle vanndybde.

2. Anordning ifølge krav 1, med spolen (11) roterbart anordnet på en stillestående aksel, k a r a k t e r i s e r t v e d at den stillestående akselen er festet til det ikke svingbare benet (9), at spolen (11) er sperret aksielt på akselen ved nedsvinging av det svingbare benet (10), samt at det er anordnet et tilpasningsstykke (20) med knaster (24) beregnet for inngrep med hull i dekslet på spolen (11) når benet (11) er i oppsvingt stilling, og utstyrt med en akseltapp (21) med firkant for inngrep med en iletaukveiler.

146078

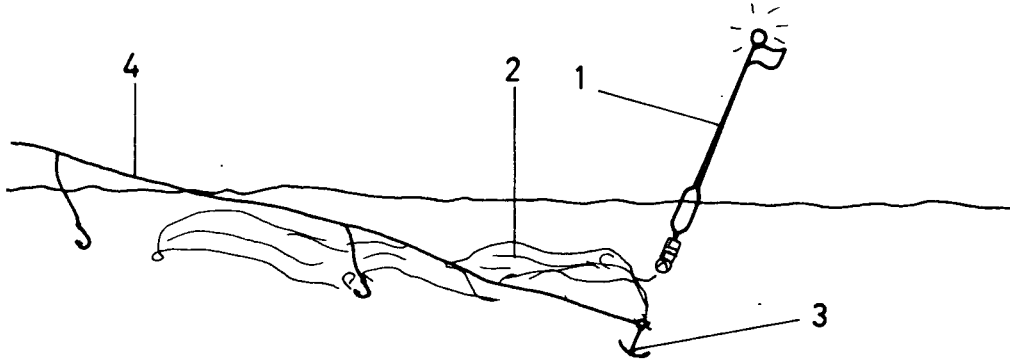

Fig. 1

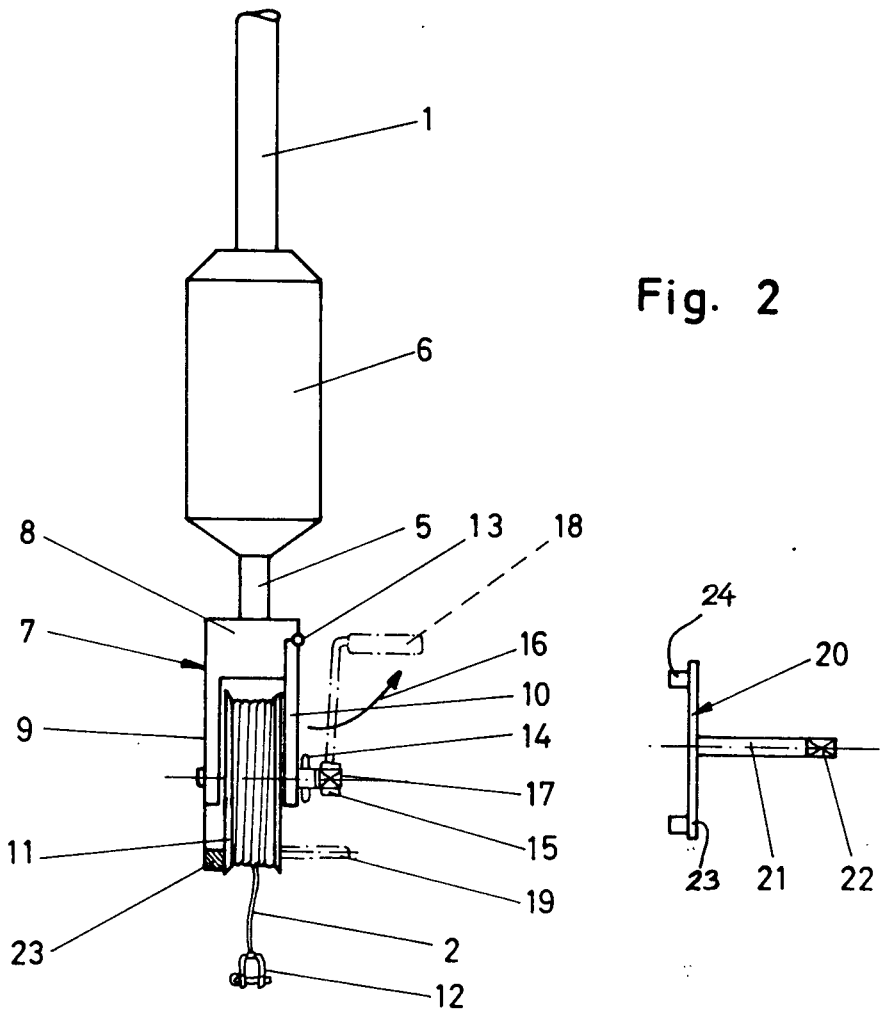

Fig. 2